

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 8-го вересня 1966

В АМЕРИЦІ

МАЛІС НАДІЯ, ЩОБ 89-й КОНГРЕС міг закінчити працю до 15-го жовтня, бо залишається велике число законопроектів, які не будуть вирішені до виборів, що відбудуться 8-го листопада. В конгресових колах гадають, що Конгрес працюватиме до половини жовтня і тоді перерветься теперішню сесію на один місяць, щоб члени Конгресу, які стараніються про перевибір, могли взяти участь у виборчій кампанії. В середині листопада Конгрес мав би знову зійтися, щоб докінчити цюгорічну програму. Подібно вже було за президентури Трумана, коли Конгрес працював від 27-го листопада аж до 2-го січня 1951-го року, а 3-го січня почав був працю нововибраний Конгрес.

БУДУТЬ СІПЕРСОНІЧНИЙ ЛІТАК, який літатиме зі швидкістю 1,800 миль на годину. Летунський фабрика вже пропонує свої плани в цій справі. Прототип цього літака має коштувати 1.3 мільйона дол., а витрати на будову цих літаків аж до тієї хвили, коли ними будуть пасажири літати, мають вийти 4.5 мільйона дол. До 1-го січня Президент Джонсон має вирішити, котра з двох фірм, Буїнг чи Лакгид, будуватиме два прототипи цього літака. Будова цього найшвидшого літака є торговельною і дипломатичною зброєю в холодній війні. Випробовувати ці літаки мають коло 1970 року, а літати ними почнуть в 1974-му році.

636 ОСІБ ЗГІНУЛО під час довгого кінця тижня в зв'язку з Днем Праці в автокатастрофах. Це є новий нещасливий рекорд цього року, бо під час трьох днів вільних від праці у зв'язку з Днем Незалежності від аут згинули були 576 осіб. Крайова Рада Безпеки передбачала, що згинуть тільки від 530 до 630 осіб, але необережні автоводи постраждали збільшили передбачуване максимальне число на 6. Цього року число смертних випадків на автострадах і вулицях цієї країни збільшилося і впродовж трьох днів без жадного свята виносило 505 осіб.

ВІСЬКОВИЙ СУД У ФОРТІ ДІКС, Н. Дж., 7-го вересня засудив воєнку Денніса Мору до трьохрічних важких робіт в тюрмі за те, що відмовився виконати наказ та відійти до В'єтнаму. Мора був звільнений із військової служби як такий, що нечесно виконував свої обов'язки. Він міг дістати найвищу кару п'ятих років важкої праці в тюрмі, але його оборонцю зумів урядувати меншу кару. Мора має 25 років, він закінчив міський коледж в Нью Йорку і працював в Міській управі. Преса пише, що він має зв'язки з лівими колами.

ДЖЕЙМС ВАЙН НАПМЕНОВАНИЙ на окремого асистента державного секретаря в справах вітків та імміграції. Він має координувати всю працю в справах вітків та бути дорадником державного секретаря в цій справі. Сенсаційна преса в Нью-Йорку вела довгий час пересудування в справі політичних вітків і ствердила брак координації в цій ділянці, бо різні урядові агенції нею займаються. Джеймс Вайн був амбасадором до однієї з африканських держав, а після того був заступником державного підсекретаря в організаційних справах і обійняв ці справу вітків. Новий пост, який займає Вайн, не має окремого статусу, тому важко визначити засяг його діяння.

У СВІТІ

ДО ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ прибуло дальших 4000 американського війська, а саме 11-й панцерний, "кавалерійський" полк, збільшивши загальне число американських збройних сил у В'єтнамі до 308.000. Разом із військами з Австралії, Нової Зеландії і — найбільше — з Південної Кореї альянти мають вже в Південному В'єтнамі кругло 350.000 війська. До кінця цього року воно має збільшитися до 400.000.

СОВЕТСЬКИЙ УРЯД ПРИЗНАВ на свого амбасадора до Об'єднаних Націй в їх станції в Женеві Зою Міронову. Вона є першою советською жіночо-амбасадором від часу, коли ще за часів Леніна амбасадором у Швейцарії була Александра Колонтай, яка померла в 1952 році. У Женеві мають свій осідок кілька автономних агенцій ООН, як Економічно-соціальна, Харчова, Культура і Викховання (ЮНЕСКО) і ін.: вони приміщені у колишньому палаці Ліги Націй.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНО ВИГОЛОСИВ нову контрверсійну промову, яка негайно викликала гострі протести з боку студентів і мусульманських націоналістів. Промовляючи до ветеранів визвольної війни індонезійців проти Голландії, Сукарно заявив, що Комуністичний Китай повинен дарити на американців у В'єтнамі з півночі, а Індонезія з півдня, щоб звичити "американських імперіалістів". Водночас він вивеняв слухачів, що американська розвідка хоче вбити й його. Речник Індонезійської студентської централі заявив, що "Сукарно треба повісити".

ПОСТІЯНА РАДА АТЛАНТИЧСЬКОГО СОЮЗУ (НАТО) ЩО СКЛАДАЄТЬСЯ З 14-ОХ АМБАСАДОРІВ ЧЛЕНСЬКИХ ДЕРЖАВ НАТО (БЕЗ ФРАНЦІЇ) ВІРШИТЬ під кінець цього тижня, як прийняти місцевість Касто у Бельгії, як новий осідок головного командування НАТО, що має — згідно з вимогою де Голля — до кінця наступного року перенестися з Рокенкур під Парижем. Бельгія обіцяла збудувати до квітня 1967 будинок для головної квартири НАТО, але мешкальні будинки для старшин і службовиків та їх родин не будуть готові перед вереснем наступного року.

У СІРІЇ ПРОГОЛОШЕНО, що чинники безпеки виявили змову, яку затіяла "кліка Афляка-ель Битара - Разаса". Всі ті сирійські ділачі були ще недавно прославленими керівниками арабської соціалістичної партії Баат, ліве крило якої прийшло до влади в Сирії пів року тому, скинувши й ув'язнивши своїх партійців з правого крила. Ніяких подробиць тієї "змови" не подано, — не сказано теж, кого саме арештовано і що сталося з названими діячами, лідерами "кліки".

ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ЛЮДВІГ ЕРГАРД ЗАЯВИВ, що він не думав позбуватися з урядом міністра військових справ Кай Уве фон Гасселя. Таким чином Ергард скріпив становище того контрверсійного міністра, що його дімісії домагалися головно соціал-демократи та деякі військові німецькі кола.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ ПРОГОЛОСИВ закінчення спроб із мотуги ракетами, чи пак ракетними викиданнями — "бустерами", що їх вживається при висиланні у міжпланетні простори штучних супутників і повітряних кораблів. Ті експерименти велися від 26 серпня і вони мали продовжуватися до 25 жовтня, але закінчено їх вже після 11 днів. Ракети вислали з північного Сибіру й після заходу на Тихий океан між островами Вейк і Мідвей.

Сенат знов відклав дебати над громадянським законом внаслідок браку форуму

Вашингтон. — 7-го вересня Сенат хотів продовжувати дебати над законопроектом про охорону громадянських прав, які треба було відкласти 6-го вересня тому, що не було потрібного кворуму — принаймні 51-го сенатора. Спочатку були присутні 58 сенаторів, які схвалили більшістю 33-ох до 25-ох голосів законопроект про допомогу законним державам у висоті \$3.5 мільйона. Та після цього голосування сенатори почали виходити зі залу засідань, і коли прийшло до дебат над громадянським законопроектом, виявилось, що немає

потрібного кворуму, і наразі знов треба було відкласти до найближчого дня. Провідник демократичної більшості в Сенаті сенатор із Монтани Майк Менсфілд назвав несприятливість сенаторів в залі засідань "ганебним фактом". Він казав, що завилили в цьому і демократичні і республіканські сенатори, які вже думають про виборчу кампанію та не беруть участі у працях Сенату. Коли так далі буде, то законопроект про громадянські права, в якому є пункт про скасування расових обмежень при продажу домів і винаймі мешкань треба буде відкласти на 1967-й рік.

За становище губернатора Нью Йорку змагатимуться Рокфеллер, О'Коннор і Рузвелт

Вовфало, Н. Й. — На стейтській конвенції демократи 7-го вересня найменували в другому голосуванні через аклямацію на кандидата на губернатора голову Миської Ради Нью Йорку Френка О'Коннора, якому в першому голосуванні бракувало до більшості 4-ох голосів. Він дістав 573 голоси, а Говард Семюел — 137. Одночасно республіканці відбувають свою політичну конвенцію в Рочестері, Н. Й., де Рокфеллер має бути найменуванням на кандидата, бо він старіється про перевибір на третю каденцію і не має проти себе республіканського протиника. Френклін Д. Рузвелт молодший погодився прийняти номінацію Ліберальної партії, і є надія, що його ця партія найменує на свого кандидата. Преса пригадує, що від 1936-го року демократи не здобули губернаторського становища в стейті Нью Йорк, коли їх не підтримували ліберали. Але цього року Ліберальна партія перевела опитування в стейті і ствердила, що О'Коннор мав би перемогти Рокфеллера більшістю 600.000 голосів навіть тоді, коли ліберали не будуть його підтримувати. Так передбачують переведені опитування. Як воно буде, виявлять вибори в дні 8-го листопада. Рокфеллер певний вибори. Невпевний перемоги с Рузвелт. Те саме твердить і О'Коннор.

Більші можливості іммігрантам з Азії та Південної Європи

Вашингтон. — Схвалення минулого року новий імміграційний закон дає більшості жливість прийжджати до цієї країни іммігрантам із держав з Південної Європи та Азії. У фінансовому році, який закінчився 30-го червня 1966 видали візи новим іммігрантам з Італії в числі 24.967, а в попередньому фінансовому році 9.987. З Греції дістали візи 8.917 іммігрантів, а в попередньому році — 1.925; з Португалії 8.719 (1.698); з Національного Китаю — 6.825 (242); і зменшилося число іммігрантів в такий спосіб: з Канади прибуло в році до 30-го червня 1966 25.536 іммігрантів, а в попередньому році їх було 40.013; з Англії — 20.831 (28.698); з Німеччини — 18.595 (25.171). Коли

повні значне обов'язувати новий імміграційний закон, то до ЗДА зможуть емігрувати тільки найближчі члени американських родин та фахові робітники. Всі інші зможуть прихити як іммігранти тільки ті особи, які матимуть посвідку від секретаря праці про те, що новий іммігрант не забере працю американського робітника, ані не спричиняться до того, що зменшиться заробітна плата американського робітника. Вже тепер передбачають, що на основі нового закону прибуватиме менше число іммігрантів до ЗДА, бо не буде тих, які матимуть потрібні умови до цього. Новий закон допускає річно 120.000 іммігрантів із Західної Півкулі і 170.000 з решти світу.

Вбивник африканського прем'єра Верверда діяв, мабуть, без спільників

Кейптаун. — Міністер справедливості Південно-африканського Союзу Бальтазар Форстер перестеріг проти різних пліток на тему нібито змови, жертвою якої впад два дні тому південно-африканський прем'єр Гендрік Верверд, пробитий кільмакратно ножом у парламенті. Цей міністер ствердив, що "за теперішніми інформаціями це був учинок одиниці". Убивника, 45-річного Дімітрія Тсифендаса, переслідують під проводом шефа південно-африканської служби безпеки генерала Дендріка ван ден Берга. Досліджують минуле вбивника та всі його знайомства і зв'язки. Дімітрій Тсифендас, що його батьком був грецький іммігрант в Мозамбіку та мати біла африканка, був за дотеперішніми вислідами слідства, непосидючим мандрівником, колишнім моряком, звеличинником Біблії, але й членом секти буддистів, та вчинив мальконтендом. Про прем'єра Гендріка Верверда мав висловлюватися з жалем, як про того, що "занадто опікується ко-

До ЗДА прибув з 11-денною візитою прем'єр Бірми Не Він

Вашингтон. — В середу 7-го ц.м. прилетів до Нью Йорку, а відтілі до Вільямсбургу у Вірджинії голова південно-азійської держави Бірми, генерал Не Він — він же прем'єр і міністер військових справ та голова керівної революційної хунти. Він прийшов до влади у палаційній революції в 1962-му році. Не Він проголосив і веде політику "соціалізму" на базі господарської самовистачальності та строгого нестралізму. Його візита у Вашингтоні має "збалансувати" недавні відвідини в Пейпінгу і Москві. Як твердить преса, він не буде просити американської економічної допомоги ані теж не пред'явить ніякого конкретного проєкту щодо замирення у В'єтнамі. На четвер передбачається офіційну зустріч його у Вашингтоні та після цього — дводенні наради з Президентом і членами його Уряду, а в суботу він має прийти до Нью Йорку на нараду з генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом, який є бірманцем. Не Він зазначив, що він не хоче зустрічі з пресою.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

В найближчу неділю, 11-го вересня ц.р., відбудуться в Південному В'єтнамі вибори до конституанти, яка має виготувити конституцію для цієї країни, після чого відбудуться з весною найближчого року вибори до парламенту. З 15-ох мільйонів населення Південного В'єтнаму — зареєстровано до виборів 5.280.000 громадян вище 18 років життя. Війовничі будишти й комуністи проголосили бойкот виборів. Комуністи заповіли теж посилені терор, щоб відстрашити виборців. На світліні бачимо старших віком селян, які студіюють листу кандидатів.

ПЕЙПІНГСЬКИЙ АМБАСАДОР У ВАРШАВІ ПЕРЕЧИТЬ СВОЄМУ МІНІСТРОВІ ЩОДО ЗДА

Варшава. — Амбасадор Комуністичного Китаю у Варшаві, Ванг Куо-чун, вийшовши з своєї 132-ої з черги конференції з американським амбасадором Джоном Гранускі в середу 7 вересня ц.р. склав перед представниками преси довгу заяву, яка насправді є повторенням всіх лайливих пропагандивних фраз, що їх до цього часу склали були різні китайські комуністичні головачі. Комуністичний китайський амбасадор закинув Америці ведення політики "ворожості й агресії", "дволичності", намагання "окружити" Китай, підтримувати "злочинний клімат" Чіанг Кай-шека, монтувати проти Китаю "змови" різних азійських країн та "ревізіоністичного" СССР і т.п. Названий комуністичний китайський дипломат рішуче відкинув заяви президента Джонсона про бажання Америки "шукати мостів" до комуністичних країн, та старатися за відпущення в американсько-китайських взаєминах. І назвав ті заяви гіпокрізією, дволичністю та просто "брехнями". Окремий довгий уступ у своїй заяві комуністичний китайський амбасадор присвятив справі Тайвані (Формозі), підтримуючи давні твердження, що той острів є китайською провінцією, яку протизаконно "окупувала" Америка та що

комуністичний китайський уряд ніколи не відречеться своєї цілі "визволити" Тайвань від американської окупації та панування "злочинної клімат" Чіанг Кай-шека. Ванг Куо-чун покликався на "знамениту тезу", яку 20 років тому проголосив "великий лідер китайського народу" Мао Тсе-тунг, а саме, що "імперіалізм і всі реакційери є паперовими тиграми". Цю назву стосує той китайський амбасадор тепер також супроти Америки, заперечуючи її жливість перемогти у В'єтнамі. Ванг Куо-чун повторив оскарження на адресу Америки, що американці острілюють китайський рибальський човни, порушують своїми літаками китайський повітряний простір та недавно затопили китайський торговельний корабель, при чом згинуло дев'ять осіб залоги. Ванг Куо-чун заявив, що комуністично-китайське міністерство закордонних справ зголосило вже 411-ту з черги "сувору пересторогу" Вашингтону.

Американські керівні кола — за твердженням американської преси — здивовані, що комуністичний китайський амбасадор у Варшаві оці вперше порушив "традиційні тайності варшавських зустрічей". Комуністичний Китай тепер теж не зірвав той варшавський безпосередній контакт з американським урядом, бо Ванг Куо-чун запропонував, щоб наступний раз стрінулися з американським амбасадором 11 січня 1967 року. Заява Ванг Куо-чуна різко перечить своїм змістом і тоном заяві його зверхника, комуністичного міністра закордонних справ Чена І, яку він — за твердженням японської преси — склав перед 8-членною японською парламентарною делегацією про те, що однак Китай, як Америка не хочуть взаємного "зудару" та що Пейпінг не виключає розмов з Америкою про В'єтнамі. Тепер американські керівні кола не знають, котра з тих двох заяв має бути вардівістю, а котру треба вважати, як тактичний маневр.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ТРЕТІЙ ТОМ "УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ МЕЛОДІЙ" ПОЯВИВСЯ ДРУКОМ.

Нью Йорк. — Вийшов з друку й висилається передплатникам 3-ій з черги том збірки "Українські Народні Мелодії" Д-ра З. Лиська, видаваний Українською Вільною Академією Наук у ЗДА. Цей том охоплює 1232 мелодії й займає 576 сторін друку. Дотепер вийшли дві книжки: виданий в попередньому році другий том і тепер третій. Вже приготовлено до друку перший том, який міститиме вісім показників і пояснення до цілоти видання. Він з'явиться під кінець 1966 року. "Українські Народні Мелодії" становлять кодекс музичного багатства і творчості українського народу. Приблизно 12 тисяч українських пісень науково опорядкованих і опрацьованих будуть безперерним здобутком наукового світу.

В ТОРОНТІ ВІДБУДЕТЬСЯ ВИСТАВКА КАРТИН ІВАНИ ПРІЙМИ

Торонто. — В неділю, 4 вересня, в Галерії "Ми і Світ" у Торонті відбудеться відкриття виставки картин північності, співачки й педагога — пані Івани Прийми. Всесторонньо о-б-д-ар-ована мистиня, що змалювала малювання, але на довший час її поклонила була музика. Перебуваючи вже на еміграції, в Нью Йорку, повернувшись до образотворчого мистецтва. Два роки вчилася в ньюйоркській мистецькій студії, а опісля у світовій славі українського мистця — О. Архипенка. Іваниця Прийма брала участь у декількох зарубіжних виставках. Успішно була її виставка в Палм Бічі на

Флориді (там п-і Прийма вчить у музичній школі).

ПРОФ. МИРОН КУРОПАСЬ УВІНШОВ ДО УЧИТЕЛЬСЬКОГО КОРПУСУ.

Шикаго. — Проф. Миرون Куропась, асистент — директор середньої школи імені Маршала у Шикаго, був прийнятий до Учительського Корпусу (Нешнел Тічер Корпус), що на основі ухвали американського Конгресу з минулого року випрацьовує програму навчання дітей, які виростають в обставинах убожества. Ця нова програма йде в парі з загальною акцією боротьби з убожеством. Про включення Мирона Куропаса до цієї програми повідомив комішнер освіти Гарольд Гов і це відзначення нашого педагога вказує на його високу кваліфікацію в ділянці освіти. Проф. Мирон Куропась визначився як провідник української молоді в ЗДА. Він закінчив університет Рузвелта зі ступенем мастера едукації. Мирон Куропась активний також в громадському житті. Він є головним радним УНС, як також являється головою Виховно-Дослідного Комітету Культурної Комісії УНС.

ТОРОНТСЬКИЙ ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ ВИСТУПІТЬ У КЛІВЛЕНДІ.

Парма, Огайо. — Дня 25 вересня ц.р. виступить Володимир Доганюк з Торонто, Онт., із своїми монологами Гриця Зозулі про український Клівленд у веселого зеркала сатири й гумору. Його мистецький виступ відбудеться в програмі великого осіннього фестивалю, що його влаштує Український Хор ім. Т. Шевченка на площі нової Української Католицької Церкви св. Андреса.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

АРХІВ - МУЗЕЙ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Рада Міністрів УССР схвалила пропозицію про створення в Києві центрального архіву - музею літератури і мистецтва. — повідомляє "Культура і Життя" 31 липня. Він розміститься в приміщенні по Володимирській вулиці 22, а пізніше по вул. Преображенській, 39, де будуть новий будинок.

НА СВП ЛАД

Ювілейну виставку, присвячену 110-річчю з дня народження великого українського письменника Івана Франка, відкрито у Львові. На стендах численні експонати показують Івана Франка, як пропагандиста... російської літератури (З "Культури і Життя" 31 липня).

ХМЕЛЯРІ

У Житомирі три дні тривала нарада хмельярів, на яку з'їхалися хмельярі з Росії, України, Білорусії, Чувашії та ін.

Протягом наступних п'яти років буде закладено чотири тисячі нових хмельників, впроваджено нові гатунки хмелю, головно в Україні (З "Радянської України" 29 липня).

ПЕРШІЙ МОТЕЛЬ

На дванадцятій кілометрі Житомирського шосе, у Святошинському лісі поблизу Києва будуть перший в Україні мотель. "Слово, мотель", — пояснює часопис "Радянська Україна" з 29 липня, — з'явилось недавно, його не знайдеш ні в довідниках, ні в словниках. Походить воно від "мотор" і "готель", що значить — автоготель.

Будують тут лише кілька малих мотелів, а головний з них т. зв. "мотель-кемпінг" розрахований на... 600 мешканців.

Подібні мотелі заплановано в Харкові, Полтаві, Вінниці, Чернівцях та Гурауфі.

"НЕСУЧАСНА ПОЕЗІЯ"

Коліс Микола Шпак писав:

Лине хмаринка плавно над полем Хмарку спіймали сині тополи.

Про цей вірш так розповідав сам Микола Шпак (спогад Ігоря Муратова в "Літературній Україні" з 24 червня): "Я більше писав про природу. А потім хтось мені сказав, що це несучасна поезія, коли пишеш про природу. Треба, щоб був сюжет, чітка ідея, щоб вірш мобілізував читача на щось конкретне, а не просто давали йому насолоду... А в мене — я сам бачу — про природу трохи краще виходить..."

МУЗЕЙ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО

У Києві створюють літературно-меморіальний музей Максима Рильського. Спадкоємці поета — його сини Б. Рильський і Г. Рильський, — пише "Літературна Україна" з 1 липня, — подали заяву до Міністерства культури УССР про те, що вони вирішили... подарувати державі мешканний будинок, який належав Максимові Рильському, для створення в ньому музею. Разом з будинком спадкоємці передають для музею бібліотеку, умеблювання, картини та особисті речі батька. Директором музею призначено сина поета Богдана.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. Для членів UNA: Один рік \$14.00; три місяці \$7.50; три місяці \$4.00. Для членів UNA: Один рік \$14.00; три місяці \$7.50; три місяці \$4.00. Для членів UNA: Один рік \$14.00; три місяці \$7.50; три місяці \$4.00.

Статті і дописи, надіслані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає свої права в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши задовідкову коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

На порозі нового шкільного року

Відкриваються брами публічних і середніх шкіл у нашій країні, і понад 50-мільйонна армія учнів сідає за парти на шкільні лавки, щоб продовжувати навчання. Освіта у цій країні обов'язкова — не тільки підставова в нижніх школах, але у великій мірі і середній. Життя у високорозвиненому суспільстві, що бачить свій добробут на здобутках технології і науки, вимагає від кожного громадянина щораз більшої освіти. Таку освіту в новому суспільстві мусять дати молодій людині школа, навчити її самостійно працювати і жити у суспільстві.

Хоча школа для всіх обов'язкова і держава дбає за освіту своїх громадян, американське шкільництво у великій мірі залежить від громадської ініціативи. Публічні школи, що їх утримують міські і сільські громади, доповнюють ціла сітка приватних. Найбільшу групу між приватних шкілами становлять католицькі, утримувані католицькими дієцезіями. Майже кожна четверта школа у ЗСД є католицькою. Понад десять мільйонів дітей навчаються і виховуються у цих школах. В деяких містах католицькі школи мають більше учнів, ніж публічні, наприклад у бостонській архидієцезії навчається в них півмільйона дітей.

Українська громада спеціально заінтересована в цій можливості вести власні школи. І хоч невелика в порівнянні з іншими національними групами, вона все ж може похвалитися численними власними школами, в яких наші діти вчать української мови і — що найважливіше — розвивають в собі почуття приналежності до української громади. У містах, де живуть українці більшими купцями, існують цілоденні українські школи, що їх ведуть в першу чергу сестри-монахині чи українські парафії. Задання цих шкіл в головному підготовляти дітей до життя в американському суспільстві, у свідомості приналежності до українського народу.

Це задання українських шкіл нелегке, і його не легко виконувати. Передусім бракує нам учителів, так, як бракує їх і американським школам. Немає також повного розуміння для виховання дітей у наших батьків. Тож на порозі нового шкільного року варто пригадати важливу справу навчання української мови й українських предметів. Масаю в різних осередках замикаючи українців суботні школи українознавства. Їм треба приділити більшу увагу, ніж це було дотепер, бо вистачити тільки порівняти під кінець кожного року, скільки наших учнів закінчують загальну середню освіту, а скільки між ними закінчують також і школи українознавства. Статистика вийде дуже некорисна для українознавчих шкіл. Тож і заклик до батьків у цей перший день нового шкільного року: Не обмежуйте навчання своїх дітей загальною освітою! Дайте їм змогу вивчати українську мову, пізнавати історію і культуру України, щоб могли вони увійти в новий для них, але який же рідний і захоплюючий український світ, в якому віднайдуть себе і житимуть повним, щасливим життям.

Недоцільність терору

Убивство прем'єра Південно-Африканського Союзу Гендріка Верверда, та ще й у такій драматичній обстановці, як на залі парламенту, на очах посвід і публіки, породжує ту саму реакцію, що й в усіх подібних випадках: політичні бовбівства с не тільки злочинами в очах Церкви й закону, але й актами почувань, а не розуму, які не приносять ніякої користі. Вони політично недоцільні і шкідливі навіть з погляду інтересів того політичного табору, з якого зродився атентат, бо в реакції приходить значино не зміна політики, що її веде жертва терору, а посилення тієї політики, що її вбитий речник дістав авресолю мученика.

Очевидно, індивідуальні акти терору являються політичними демонстраціями, які мають на цілі найбільш драстичним способом виразити протест і звернути увагу на справу, що її репрезентує особа чи табір, виконавці атентату. Але рідко в історії політичних атентатів, звернених проти окремих осіб, така драстична демонстрація давала бажаний її авторами практичний наслідок. З поступом культури й розуміння границь між дозволеним і недозволеним люди інстинктивно обурюються кожним убивством взагалі, не входячи навіть в його мотиви. Співають жертви терору навіть ті люди, які не погоджувалися з її політичним світоглядом і діями. Те саме стосується убивства Гендріка Верверда. Не можна було погоджуватися з його расистською політикою, яка звела кругом 12 мільйонів кольорових автохтонів і натуралізованих азіатських іммігрантів на ступінь громадян другої категорії, гарантувавши основні привілеї для трьох мільйонів білих. Це і в теорії і в практиці неправильна і нерозумна політика. Расизм у 60-их роках ХХ століття є анахронічною доктриною. І хоч можна розуміти білих мешканців Південно-Африканського Союзу, які теж є автохтонами, бо живуть там від сторіч і вклали в ту країну великі жертви зусиль, майна і крові (Бурська війна), — хоч можна розуміти острах тих «білих африканців», щоб червоні, прийшовши до влади, не повелися з ними так, як повелися конголезці з бельгійцями чи алжирські араби з французами після отримання самостійності, — проте, рятуючи їхні екзистенції і їхнього добробуту не в політиці, «розмежування». Політика «розмежування» створює атмосферу взаємного недовіри, взаємної чужості й ненависті, а майбутність расової мішанини населення країни — в атмосфері взаємного довіри і взаємної пошани та співпраці.

Південноафриканська мурилка, почуваючи про бвиство Верверда, скрикнула: «Слава Богу, що цього не зробив червоний!» Вона мала рацію. Білий убивник, виходить, хотів переселити, а не посясти расистської політики Верверда. Це вже цілком абсурд! Треба пригадати до голосів жалю, що його висловлюють усі критики Гендріка Верверда: згинула людина твердий, хоч і помилковий поглядів, але згинула даремно, бо ж пожемо не можна вбити ніякої політичної концепції.

БЛЕФ ЧИ ДІЙСНІ ПОГРОЗИ

Журнал «ЮС Ньюс енд дивується, як керівні чини Республіки» наводять таку думку ближче не названого італійського військового експерта: «Північні В'єтнамі беруть участь у війні своєю кров'ю, москалі — збробою, а китайці — статтями в газетах». Цей погляд був уже висловлений в іншій стилізації, а саме: «китайські комуністи воюють у В'єтнамі до останнього в'єтнамського воєняка». Зміст обох цих саркастичних сенсентій той самий: не слід брати поважно лайок і погрози Пейлінгу, бо вони є тільки пропагандивним блефом. По такій самій лінії йшла також заява недавнього члена торговельної місії комуністичного Китаю в Дамаску, в Сирії, 28-річного Міа Чона-паї, який 28 липня ц. р. «вибрав свободу» і втік до американської амбасаді в столиці Сирії, а прибувши кілька днів тому до Нью Йорку заявив: уряд комуністичного Китаю ставиться надзвичайно обережно до всього, що могло б уплатити його у війну проти Америки.

А тим, президент Джексон, мабуть, так мав рацію, коли у своїй великій промові на конвенції Американського Леґіону у Вашингтоні заявив два дні тому, що поки нема доказів, що погрози Пейлінгу є тільки «реторикою», що ні в якому разі не слід їх легковажити. Становище президента Джексона не слід розуміти так, що ось треба сподіватися активної участі комуністичного Китаю у війні в В'єтнамі. Хоч такої можливості і не можна виключати, існують різні позначки, що Пейлінг воювати з Америкою не хоче: замість ставити проти себе безпосередньо атаки американського летунства й наразити на певний загин своєї атомової лабораторії і споруди, порти і летовища, куди виглядає плутувати Америку у «визвольній війні», які виснажували б її, постачали б проти неї пропагандивний матеріал та давали Китаєві час і змогу переводити на своєму терені «велику культурну революцію» і збільшувати атомовий арсенал.

Перестерігаючи проти легковажних погроз маршала Ліна Піаю, Президент власне мав на увазі оті «визвольні війни», що їх розпалює Пейлінг. Він правильно знайшов виправдання своїй політиці у В'єтнамі в тієї залі Ліна Піаю, в якій цей червоний маршал казував на в'єтнамську війну, як на приклад, що його мають каскадувати інші азійські «африканські народи», і запевняв, що програв Америку у В'єтнамі була б загиною престижу і значення Америки в усьому світі.

Днями збігом обставин — у той самий день, коли президент Джексон вилітає в свою промову у Вашингтоні — керівний щоденник у Пейлінгу, а за ним тамошня пресова агенція принесли довгу статтю декларативного характеру, в якій виразно закликається народи Азії, Африки й Південної Америки до «визвольних воєн» — нібито проти верховодства З'єднаних Держав. Читачи в американській пресі цитують з цієї статті, треба дивом

● Шпигунський огоргула Шпигунський В'єтнам за союзських зраком. На вулицях північно-в'єтнамських міст пишуться урядові заклики у роді: «Не слухай, не дивись і не знай». Північно-в'єтнамські власті признали, що південно-в'єтнамська розвідка зуміла перенести своїх людей в різні установи й військові формации і що тому американське летунство та командування американських збройних сил у Південному В'єтнамі мають докладно про рухи північно-в'єтнамських військ і про всі важливі військові об'єкти.

ЛУКА ЛУЦВ
ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(70)

«Ще гіршою була камера, в якій сидів Андрій Темера. Це була цюпка не більше шести кроків уздовж та чотирьох вишир, з одним маленьким, закратованим вікном. Тес вікно було прорубане високо вгорі, трохи не під самою стелею, і виходило на ганок, та так, що через нього видно було тільки сірі від старості гонти та лати піддашка, що звисав над ганком. Сонце не заглядало сюди ніколи. Стіни тої цюпки були брудні та нечисті понад усякий опис, а долом покриті трохи не краплистою вогкістю» (II, 301).

Тюремне життя описане і в довшім Франковім оповіданні «Панталаха» (1888). В цьому оповіданні малював автор злочинця, який так любив волю, що завжди старався втекти з тюрми (при одній з таких спроб він і знайшов собі смерть). З ним разом сидів і напівбожевільний Прокіп, якого треба було лікувати, а не в'язати.

Тюремне життя бачимо і в оповіданні «До світа» (1889), та про Панталаху і Йоска Штерна треба буде згадати при іншій нагоді. Пізніше говорити-

ПЕРЕДКОНГРЕСОВІ ВІСТІ З УНКА

Нью Йорк. — Ще чотирі всієї тижні, — і Нью Йорк вітатиме висланців Української Національної Спільноти, повновласних представників установ, товариств, організацій, груп і громад, об'єднаних у системі Українського Конгресового Комітету Америки, що зберуться й радитимуть на Дев'ятому Конгресі Американських Українців.

Підготовка до цієї великої маніфестації організованого громадського життя нашої Спільноти у З'єднаних Державах Америки входить уже в останню стадію.

Конвенційний Комітет утілює на черговій своїй нараді, у наступному тижні, деталі виготовленого вже давніше плану. Цей план — це перебіг усіх моментів і дій Конгресу: від реєстрації, відкриття, через наради пленуму, комісії, дискусії, бенкету, постанов, — аж до кінцевого етапу вибору нових керівних органів УНКА.

Публікація, що появляється а нагоді і у зв'язку з Дев'ятим Конгресом, буде не тільки актуальною інформаційною лектурою для учасників Конгресу, але й стане вартісною пам'яткою для них і матеріалом для майбутнього хронікара. В

Нью Йорк. — Ще чотирі всієї тижні, — і Нью Йорк вітатиме висланців Української Національної Спільноти, повновласних представників установ, товариств, організацій, груп і громад, об'єднаних у системі Українського Конгресового Комітету Америки, що зберуться й радитимуть на Дев'ятому Конгресі Американських Українців.

Підготовка до цієї великої маніфестації організованого громадського життя нашої Спільноти у З'єднаних Державах Америки входить уже в останню стадію.

Конвенційний Комітет утілює на черговій своїй нараді, у наступному тижні, деталі виготовленого вже давніше плану. Цей план — це перебіг усіх моментів і дій Конгресу: від реєстрації, відкриття, через наради пленуму, комісії, дискусії, бенкету, постанов, — аж до кінцевого етапу вибору нових керівних органів УНКА.

Публікація, що появляється а нагоді і у зв'язку з Дев'ятим Конгресом, буде не тільки актуальною інформаційною лектурою для учасників Конгресу, але й стане вартісною пам'яткою для них і матеріалом для майбутнього хронікара. В

Мюнхен. — Коли науково вивчати факти з життя й діяльності історичних осіб, то доводиться в першу чергу брати свідчення їх самих та свідчення людей, що добре знали «героїв історії».

Досі уважали в науковій літературі за надійне джерело до біографії Гітлера його книжку «Моя боротьба». Однак, дослідження архіву гітлерівської партії, проведені недавно в Німеччині, показали, що Гітлер у своїй книжці поперекручував факти з своєї молодості, а багато чого зовсім замовчав. Це він робив намірено, щоб «замести сліди» та виставити себе у вигідному світлі в очах читачів його книжки.

Насамперед, Гітлер промовчав великої ваги факт, що в його жилах текла кров його жидівських предків. Про це знали деякі люди в Австрії та Німеччині ще перед приходом Гітлера до влади.

Його батько, Алоїс, був сином неодруженої Марії Анни Шкільгрубер та жидівського Франкенбергера, який платив аліменти за Алоїса 14 років. Цей хлопець, що пізніше став батьком Алоїса до 39-го року життя носив ім'я своєї матері і писався Шкільгрубер.

Тільки в 1876 році Алоїс Шкільгрубер був «узаконований», та й то фальшиво. В метриках села Деллерсгайм, в Австрії, священник записав його як Гітлера, іменем згодного батька, млінарського робітника Гітлера. Коли б цей Гітлер був батьком Алоїса Шкільгрубера, то не мусів би Франкенбергер платити за нього аліменти до 14 років життя.

У книжці «Моя боротьба» Гітлер «підмалював» своє

мемо і про 45 тюремних сонетів І. Франка, які написав він у тюрмі під час третього арештування в 1889 році за «поширення соціалістичної пропаганди та підбурення публічного спокою».

Всі Франкові твори з «тюремною тематикою» визначаються пластичністю вислову, поет малював своїм словом те, що пережив глибокою своєю душою, що відчув, як соціальну несправедливість, як глум над людиною збоку суддів, керкермайстрів, капралів та нелюдських в'язничних сторожів. Сам Франко сказав, що майже всі його оповідання є автобіографічні, і він у них змальовує місця, які пройшов власними ногами, особи, яких особисто знав і яким співчував у їхньому нещасті, вмюючи при цьому розрізнити правдивих злочинців — звірів в людській подобі.

Тож годиться цей розділ закінчити Франковим четвертим тюремним сонетом, написаним 4 вересня 1889 р.:

Сиджу в тюрмі, мов в засідці стрілець,
Усміхнувшись поперд мене личиться,
Не криється від мене, не боїться,
Показує, в чому хто є мистець.

Лис — злодій тут, не скромник, не святець,
І вовк — не музикант, а просто вбивця,
Медвідь — дерун і лютий кровопивця,
Забув про бубон, жарту і танець.

Тут всяку владу наголо особу,
Мов, фрак роздівши й мундур урядовий,

Денес Кайтковський-Кайтка

ВІМИРАЮТЬ...

Припадково прочитав я в одній американській газеті, що певний рід сибірських тигрів вимирає. Московські «визвольники» й «опікуни» нещодавно Сибіру заборонили дальші лови на тих тигрів, замінивши їх ловами на людей, особливо з породи українців. Пише цей американський часопис, що там, на Сибіру залишилося всього сім таких тигрів. А тому, що сім — нещасливе число. Кремль згодився — очевидно, — за добрі гроші — продати одного людини з Волги в спеціальну літку з великою парадною та людиною з Волги Стріпу перепродати його одному американському Зо (по-нашому: зоологічний сад).

Ця вістка нагадала мені долю американських буйволів — бівонів. Колись було їх мільйони. Але людина немилосердно полювала на них заради їхньої шкіри.

Можна було б говорити про десятки чи навіть сотки тисяч звірів, включно з птахами й рибами, які перейшли під опікунчий закон звичайно дуже жорстокої людини. Цікавий читач знайде багато матеріалу на цю тему в бібліотеках. Я хочу спинитися тут над долею інших звірів, які також вимирають, але немає ніякого закону, що узяв би їх під свою опіку. Це стосується до звірів, які походять з України і частинно, з певних кліматичних причин, вишкардували звідти й осіли на Північно-американському континенті.

Ніби здавалося б, що ніщо не загрожувало їм, клімат подекуди такий самий, як і в Україні, пасовиська багаті — але звірі вимирають. От кілька прикладів вимирання деяких представників української фауни:

Андрій. Андрій з роду тих, що поставили перший хрест на святих горах Києва, фактично не вимирає, але так асимілюється з американською подібною породу, що згодом тяжко буде добачити в ньому його українське походження. Асимілюється він під назвою Ендрю. Отже коли Ендрюзаминять Андрій, хоч деякі нащадки ще пахнуть його невелике майно, разом з сирітською пенсією, молодий Гітлер одержував місячно більше, ніж австрійський учитель середньої школи того часу.

Гітлер хотів вступити в Академію Мистецтв у Відні, але на іспиті його малюнки визнали за незадовільні. Це він також замовчує в своїй книжці.

Гітлер на огляді в рекрутській комісії в Австрії визнано за непридатного до військової служби. З цього автор «Моей боротьби» зробив «чесоту», мовляв, він не хотів служити в армії найважливішим українським князем був Волтер Великий. (многонаціональної Австро-Угорщини) і записався до військового батька, млінарського робітника Гітлера. Коли б цей Гітлер був батьком Алоїса Шкільгрубера, то не мусів би Франкенбергер платити за нього аліменти до 14 років життя.

У книжці «Моя боротьба» Гітлер «підмалював» своє життя в молодих літах. Він пише про бідування після смерті батька й матері, про те, як він, мовляв, живучи сиротою, блукав по світі, не мавши стріхи над головою, і зазнавав голоду та холоду. Але все це фантасія. Гітлер хотів показати читачам своє «пролетарське життя» і збудити у них співчуття до такого «форера».

Книжку Гітлера поширювало в Німеччині, коли там було масове безробіття. «Пролетар» Гітлер обіцяє зліквідувати безробіття і створити добробут для німецьких робітників.

Документи з життя Гітлера показують, що він зовсім не бідував у молодих літах. Його батько, що був службовцем митного уряду, лиш йому невелике майно, і разом з сирітською пенсією, молодий Гітлер одержував місячно більше, ніж австрійський учитель середньої школи того часу.

Гітлер хотів вступити в Академію Мистецтв у Відні, але на іспиті його малюнки визнали за незадовільні. Це він також замовчує в своїй книжці.

Гітлер на огляді в рекрутській комісії в Австрії визнано за непридатного до військової служби. З цього автор «Моей боротьби» зробив «чесоту», мовляв, він не хотів служити в армії найважливішим українським князем був Волтер Великий. (многонаціональної Австро-Угорщини) і записався до військового батька, млінарського робітника Гітлера. Коли б цей Гітлер був батьком Алоїса Шкільгрубера, то не мусів би Франкенбергер платити за нього аліменти до 14 років життя.

У книжці «Моя боротьба» Гітлер «підмалював» своє життя в молодих літах. Він пише про бідування після смерті батька й матері, про те, як він, мовляв, живучи сиротою, блукав по світі, не мавши стріхи над головою, і зазнавав голоду та холоду. Але все це фантасія. Гітлер хотів показати читачам своє «пролетарське життя» і збудити у них співчуття до такого «форера».

Книжку Гітлера поширювало в Німеччині, коли там було масове безробіття. «Пролетар» Гітлер обіцяє зліквідувати безробіття і створити добробут для німецьких робітників.

Документи з життя Гітлера показують, що він зовсім не бідував у молодих літах. Його батько, що був службовцем митного уряду, лиш йому невелике майно, і разом з сирітською пенсією, молодий Гітлер одержував місячно більше, ніж австрійський учитель середньої школи того часу.

Гітлер хотів вступити в Академію Мистецтв у Відні, але на іспиті його малюнки визнали за незадовільні. Це він також замовчує в своїй книжці.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ В АМЕРИЦІ ШКОЛИ: НЮАРК І ЕЛІЗАБЕТ ШІЛЬНИЙ РІК 1966-67

ПРЕДМЕТИ НАВЧАННЯ І УЧИТЕЛІ:

ФОРТЕП'ЯНО:
Т. Богданська: ES 2-0455
Л. Горинський: ES 4-8208
773 Sandford Avenue
Newark, N.J.
Л. Каранович: ES 5-5689
Г. Клям: ES 4-7819
Г. Митрошинченко: 212-AL 4-2024

М. Кривокульська: FL 1-2127
Р. Темницька: ES 5-0860
СКРИПКА:
В. Цісик: 212 VI 7-2566
АСИСТЕНТИ:
Зірка Гнатик-Болнар
(форт.) 352-5929
Геня Вольф
(форт.) MI 2-2460

Початок навчання головних і теоретичних предметів —
ПОНЕДІЛОК, 12-го ВЕРЕСНЯ 1966 року

ЗАЯВА

В. кварталники „Вісті Українських Інженерів“, що публікуються в Нью-Йорку, вміщені була друком у зшитку за квітень-червень 1966 року, в числі 2 (91) — перерахована кимось моя доповідь, що її я вголосив днів 6 вересня 1964 року, на Науковому З'їзді Українських Інженерів Америки й Канади в Торонто, Канада, під заголовком „Сучасне лісове господарство в Україні“.

Перераховування тієї доповіді, без моєї участі і без мого відома внесло в її текст стільки помилок і викривило мою доповідь у такій мірі, що це дискредитує мене особисто як автора і українську науку в ділянці лісового господарства.

Прочитавши цю перераховану мою працю зараз же після її появи друком, себто в серпні 1966 року, я складаю ось цю заяву, що не можу взяти відповідальності за згаданий перерахований текст першої моєї доповіді.

Ім'я, ліс, **БОГДАН ЛУЧАКОВСЬКИЙ**
Філадельфія, 7 вересня 1966 року

Карпатський Лещетарський Клуб НЮ ЙОРК

— влаштує —

в днях 17-го і 18-го вересня 1966 р.
на кортах „СОЮЗІВКИ“

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

в подвійній грі
ЧОЛОВІКІВ та в мішаній грі
за **НАГОРОДИ** у фондуючій
„Союзівкою“

Початок змагань
в СВЕТОУ, 17-го ВЕРЕСНЯ о год. 9:30 рано

Зголошення безпосередньо перед початком змагань.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ СПОРТОВИХ ТОВАРИСТВ — СКІД Делегатура УСЦАК

влаштує в порозумінні та у співпраці
з УПРАВОЮ ОСЕЛІ УНСОЮЗУ „СОЮЗІВКА“

в днях 10-го і 11-го вересня 1966 р.

на „СОЮЗІВЦІ“ в КЕРГОНКСОН, Н. Й.

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР

жіночих і чоловічих дружин,
членів СУАСТ-СКІД

за мандрівні чаші „СОЮЗІВКИ“

Початок турніру в суботу, 10-го вересня,
о год. 11:00 рано.

Зголошення дружин до участі в турнірі найпізніше
до 9-го вересня ц. р. приймач Ланковий Відбиванки СУ-
АСТ-СКІД на адресу:

Dr. M. SNIHURWYCYZ
1 Goodwin St., New Haven, Conn. Tel.: 469-9707

Турнір відбудеться без огляду на погоду. Управа
„Союзівки“ поділяє про залу в середній школі міста
Кергонксону на випадок дощу чи навіть холодної погоди.
Збірка дружин о год. 10-й рано у вестибулі головного
будинку (гостиниці „Союзівки“).

Увага! ДІТРОНТ І ОКОЛИЦІ! Увага! ОБЛАСНА УПРАВА УНСОЮЗУ

повідомляє, що

в неділю, 11. вересня 1966 р.

відбудеться в ДІТРОНТІ

ОКРУЖНА СОЮЗОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
при вулиці Мартін

о год. 2-й після полудня

Проситися секретарів та членів Управ
з Союзівки Відділів чч:

20, 75, 94, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292,
302, 303, 309, 341, 463, 504 і 506

обов'язково взяти в ній участь.

Представити на конференції будуть:

заст. гол. пред. інж. **СТЕПАН КУРОПАСЬ**
гол. контролер — **ІВАН ВАЩУК**

та

обласний організатор — **ВОЛОДИМИР ГІРНЯК**
ЗА ОБЛАСНУ УПРАВУ:

Андрій ТРИШ, гол. Микола КОНЧАК, секр.

Бріджпорт, Конн.

З ДІЯЛЬНОСТІ 73-ГО ВІДДІЛУ СУА

Участь у Фестивалі Інтернаціонального Інституту

Фестиваль, який кожного року влаштує Інтернаціональний Інститут нашого міста, відбувся 26 червня над океаном у бальовій залі на Плейжер Біч. До організації комітету фестивалю від СУА належали: голова цього ж комітету — А. Чернявська, заступниця — Г. Болонна, до столів з українськими мистецькими виробами: С. Жеребечка, Г. Болонна, О. Пенданівська, до столів з українськими харчами: М. Чубатий, І. Федоронько. Участь у фестивалі брало 16 національностей.

Український відділ взяв перше місце за столі.

На Королівстві фестивалю вибрано українську дітяну Ірину Цап, дочку союзянки. Вона отримала нагороду тижня вакацій на Флориді на 2 особи. Ірина Цап є членом танцювальної групи „Веселка“ із Нью-Гейвену, Пласти та Українського Хору.

Українська танцювальна група „Веселка“ з Нью-Гейвену під проводом Василя Гіни відтанцювала 5 танців: Сіянка, Чумаць, Козачок-солі, Запорожець і Гречаники. Вітали наших танцюристів понад 2 тисячі глядачів довгими оплесками. На фестивалі влаштувано виставку народного мистецтва всіх національних груп, які брали участь у фестивалі.

Українську частину виставки репрезентували пані: М. Чубатий, І. Федоронько, С. Жеребечка, А. Чернявська, О. Папроцька, Оксана Шуст, Г. Болонна, Л. Самчук, А. Зелік, Рома Якимець, П. Самчук, Олександр Шуст, яка також спекла гарний коровай на виставку. У влаштуванні українського відділу на Виставці, як позичення експонатів народного мистецтва, приготування харчів та інше, брали участь всі членкині нашого Відділу.

Вишивані Вечерниці

В програмі діяльності 73 Відділу СУА у Бріджпорті кожного року включається влаштування В и ш и в а н и х Вечерниць, які збирають найбільшу кількість місцевого українського і неукраїнського громадянства. Це пояснюється тим, що Відділ СУА у Бріджпорті зарекомендував себе, як одну з найкращих суспільно-громадських організацій.

Так СУА у Бріджпорті є найактивнішим співпрацівником з відділом УККА та іншими організаціями та з церквами, матеріально та морально допомагає окремим особам, які потребують допомоги. Така постава організованого жіноцтва у Бріджпорті до свого громадянства, викликає в людей пошану і доброзичливість.

Тому Вишивані Вечерниці в Бріджпорті кожного року відбуваються з успіхом.

Цього року Вишивані Вечерниці відбудуться 15 жовтня. 73 Відділ СУА запрошує на них все українське громадянство Бріджпорту і околиці.

прес. референт
М. Остапенко

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Д-р РОМАН ДИКИЙ

старший інструктор при Гагнеманн Медичнім Інституті

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПЕРЕНЕСЕННЯ СВОЇХ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ

з дням 6-го вересня 1966 року на нову адресу:

5213 North Broad Street Philadelphia, Pa. 19141

Телефони: DA 4-3637 або CA 4-4021

Години прийняття:
у понеділок, вівторок і четвер від 5-8 веч.
а в суботу від 9-11 рано

НОВИЙ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ СЕЗОН В НЬО ЙОРКУ

започаткує

24-го вересня 1966 р. о год. 7-й веч.

в залі ФЕШЕН ІНСТИТУТУ, 225 Вест 24-та вул.

ХОР „КОБЗАР“ з Філадельфії

ЮВІЛЕЙНИМ КОНЦЕРТОМ

Диригент: д-р А. Рудницький; фортепіано: Роксолія Гарасимович;

солист-півніст: Роман Рудницький

В ПРОГРАМІ НОВІ ТВОРИ з УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ!

КВИТКИ в цінах дол.: 1.50, 2.00 і 3.00 з визначеними місцями, вже можна резервувати в крамницях в Нью-Йорку: АРКА, БРОДИ, ВЕСЕЛКА, ЕКО, СУРМА.

ОСЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в С. БАУНД БРУК, Н. Дж.

В неділю, 25-го вересня 1966 року

— відбудеться —

посвячення великого надвітарного образу (мозаїка)

ХРИСТА-СПАСИТЕЛЯ

й відкриття

МУЗЕЮ ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА

ПОРЯДОК УРОЧИСТОСТІ:

Год. 10 ранку — Соборна Архирейська Служба Божа, перед початком якої буде довершено посвячення образу Христа-Спасителя.

Год. 12 — Молебень Подяки.

Год. 12:30 по полудні — Урочисте відкриття Музею Церкви-Пам'ятника.

До участі в цих урочистостях запрошує Українське Громадянство

КОНСТОЯТИЯ

УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В США

УВАГА! В неділю 25 вересня Музей буде відкритий від 9-й години ранку до 12-й і після офіційного відкриття аж до год. 7-й веч. Подія Музей відкритий мим год. 10-12 перед полуднем і від 1-й до 5-й по полудні.

Відзначаймо спільні іменини дітей

Проблеми українського виховання дітей у наш час стають щораз важчими. Обставини, в яких живемо, обов'язки, які ми обіймаємо, батьки, оточення й товариство, в якому виховуються наші діти, щораз більше утруднюють нам наші завдання виховати дітей на добрих, свідомих українців. Найбільші батьки часто не можуть побороти проблем, які виникають, незалежно від них тому, що наші діти зростають під дуже сильними зовнішніми впливами.

Беручи це все до уваги, різні наші виховні установи стараються допомогти батькам поборювати ці труднощі.

Щоб дати дітям можливість якнайкраще поспіяти в рідне середовище Союзу Українок Америки організує світлички для дітей дошкільного віку. Наш 64-й Відділ СУА в Нью-Йорку, не маючи поки що організованої світлички, влаштує періодично для дітей такі імпрези як: читання українських казок, висвітлювання дитячих фільмів з поясненнями, щоб зацікавити їх рідною тематикою та дати можливість зустрітися з ровесниками.

Цього року хочемо попросити новий рід розваги: Спільне відзначення іменин.

Більшість дітей відзначає день уродин, який є тут загальноприйнятий, але зовсім не є українським звичаєм. Знаємо добре, як нетерпеливо чекають діти на це відзначення, де вони самі є осередком загальної уваги.

Дуже часто батьки не мають можливості влаштувати дітям це відзначення у власній хаті з різних причин: в околиці, в якій жи-

вуть, нема українських дітей, в хаті нема досить місця, щоб запросити більше дітей, чи, мати переставлену працю поза хатою, не находити вже сил на приготування того роду імпрези, відкладаючи її з року на рік.

Перше відзначення спільних іменин, яке ми збираємося влаштувати дітям, відбудеться в неділю 25 вересня в УНДомі при Другій Вш. ч. км. 31-III для всіх дітей, які мали іменини в місяцях: липні, серпні і вересні. Приготовляємо прийняти, а потім спільну забаву з програмою. Хочемо показати дітям, що відзначення іменин це не тільки торт на столі, солодощі та безліч подарунків, що їх поспішно розпаковуються і за кілька хвилин половина викидається в кутки.

Хочемо, щоб це відзначення було для них радістю — рідним переживанням в товаристві таких, як і вони українських дітей при спільній забаві і звуках нашої пісні, та щоб все це стало і дружило. Якщо нам вдасться їх захопити до цієї міри, щоб вони нетерпляче очікували другої такої зустрічі — то наша ціль буде досягнута.

Успіх цієї імпрези безперечно залежить найбільше від зацікавлення нею батьків та їх співпраці.

В справі зголошення та по інформації прошу телефонувати до:

п. Д. Цвіль SY 2-9249

п. І. Волошенко RA 1-0237

Вік дітей від 4-7 р. життя.

Іменинники можуть запрошувати своїх приятелів, яких також просимо зголошувати.

І. Волошенко

Виховна реф. СУА, Від. 64.

Міжнародну виставку з птахівництва в Києві закрито

Київ. — У неділю, 28 серпня, в столиці України відбулося закриття Міжнародної виставки з птахівництва. На ній продемонстрували кращі зразки прогресивного птахівництва з 6 ладянства, високопродуктивні лінії і породи сільськогосподар-

кої птиці понад 300 фірм і організацій з 20 країн світу.

Це вперше Всесвітній конгрес і Міжнародна виставка з птахівництва відбулися в Україні — країні традиційного і одного з найбільших у світі птахівницьких господарств. На виставці показано експонати чехословацьких, болгарських, польських, угорських, англійських, канадських, французьких, голландських, італійських та інших фірм і організацій.

„АВТОГРАФОВІ“ — ВІСЬМОТ РОКІВ

Досі історики знали лише ім'я князя, за якого збудовано відомий Успенський собор у Каневі. Це був чернігівський князь Всеволод, за якого у 1144 році почато будову собору.

Тепер, — повідомляє „Культура і Життя“ з 3 липня, — виявлено на одній з цеглин „автограф“, відрапаний більше, як вісім століть тому слов'янською мовою: „Митроша Коза“.

На другій цеглині — молитва: „Поможи, Господи, рабу твому Лукі“.

У Соборі відкривають музей.

СПРОСТОВАННЯ

В дописі про посвячення пам'ятника на могилі Начального Пластуна сл. п. проф. Северина Левицького і його Дружини („Свобода“, ч. 161 з дня 31-го серпня ц.р.) подано помилково, що посвячення пам'ятника довершив о. Б. Смик в асесті о. Чайківського. Мас бути: о. Б. Смик в асесті о. Андрія Стасюка з Боффало.

Вітаємо нового лікаря-дентиста — д-ра Романа Віршука

Д-р Роман Віршук

Українська Громада в Шикаго може похвалитися новим поповненням свого професійного стану посідання, а Українське Лікарське Товариство членство якого має свою дитину й особливу вагу в нашому суспільно-громадському житті — новим членом.

С ним д-р Роман Віршук, що в цьому році завершив дипломом ДДС свої студії дентистики в Університеті Лойола в Шикаго і тут також видержав свій державний іспит.

Д-р Роман Віршук уродився в Стрию, Західній Україні, і вже в Шикаго закінчив підготовчі студії в коледжах Університетів: Шикаго і Лойола. Він належав до Української Студентської Громади, якої був головою, є активним членом УАСТ „Леві“ та членом Українського Академічного Клубу в Шикаго.

Свою практику відкриває д-р Роман Віршук в парадії св. Йосифа в північно-західній частині Шикаго. Щиро вітаємо д-ра Романові Віршука та його дружину Оресті з дому Омга з приві-

ду цього великого успіху. Щастя, Боже, на новій професійній дорозі життя!

Особливе признання й гра-туляції належать також Родичам, панству Михайлові і Марії Віршукам, що крім їх першого сина відомого вет. лікаря д-ра Володимира Віршука, оце вже другий син Роман закінчив високі студії та здобув собі замітку суспільно-професійну позицію.

Д-р А. А. В.

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством і Членством ООЧСУ в Нью-Йорку, що наш активний Член і Почесний Голова

Д-р ПЕТРО ГАЙДУЧОК

відійшов у Вічний Спокій дня 5-го вересня 1966 р., проживши 82 роки.

ПОХОРОН — 9-го вересня 1966 р. о год. 10-й ранку з похоронного заведення Литвин і Литвин.

Родині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

УПРАВА ООЧСУ

ПОДЯКА

Дня 19 червня 1966 року відійшов від нас наш Незабутний МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ

бл. п. ПЕТРО ВЕПРИК

Похорони відбулися 22-го червня 1966 року.

Дякуємо за відслухання похоронних обрядів високопреподобним Отцям: о. д-рові Б. Лисенку, о. проф. П. Хомині, о. д-рові Федорову, о. І. Макові, о. С. Хабурському, о. Цюмці.

За участь у похоронних відправах, за пожертви на відправу св. Літургії за душу Покійного, за квіти, грошові датки на науковий центр у Сарселі, на пластові видання — складаємо уєм щирю подяку.

Ми вдячні українським організаціям: Українській Стрілецькій Громаді при філії УНО в Торонто, Проводові Станції Українських Січових Стрілецьких, Українському Пластовому Сельбратові, Пластовій Станції в Торонто, Управі Відділу УНСОЮЗУ ч. 482, Управі Дому для Странців у Торонто — за всі вияви дружнього прощання Покійного в Дорогу Вічності.

Окремі слова подяки передаємо д-рові С. Кучменді за дбайливу, повну уважливості лікарську опіку.

Дякуємо п. Б. Зоричові за організування та ведення хору, який супроводжував Покійного до місця Вічного Спачинку.

Д-рові В. Соханівському, сотникові М. Девосері, інж. М. Селешкові, п. Б. Зоричові — за прощальні промови над могилою — наше щире спасибі!

Дружина — ПAVЛІНА

Дочка і зять — БОГДАНА, ІГОР

Внуки — ХРИСТИНА, МАРТА

Заст. квіт. на могилу Дорогого нам

сл. п. д-ра ЛЕОНІДА СОНЕВИЦЬКОГО

складаємо 10.00 доларів на Українську Вілну Академію Наук

Марія і Зиновій ХРАПЛИВІ

Ст. Луїс

Заст. квіт. на спілку могилу.

бл. п. о. ВАСИЛЯ ГУМОВСЬКОГО

складаємо 10.00 доларів на Український Католицький Університет у Римі.

Володимир і Марія ПЕТРИШИН

За п'ять дол. з пересилкою:

В. Пачовський: РОМАН ВЕЛИКИЙ, трагедія в 5 діях

О. Олесь: ПЕЗІІ, книга V

ЧУЖИНОЮ, книга VII

